

Zala Deák Ferenc-szobor nélkül, 1953 ^[1]

Deák Ferenc szobra mintegy fél évszázaddal ezelőtt komoly vita tárgyát képezte Zalaegerszeg vezető politikai köreiben. A vita azonban nem a pártbizottsági struktúra különböző szintjei és fórumai között, s nem is a megyei és a városi tanács között zajlott, hanem az említett szervezetek, szervek és a Népművelési Minisztérium között. A haza bölcsére mindig jó szívvel emlékező hálás zalaiak Deák Ferenc szobrának eltávolítását tüzték ki hazafias célként. A politikai önmegvalósítást azonban az országos szervek nem nézték jó szemmel.

Bevezetés

Zala megye legjelesebb történelmi alakjának, Deák Ferencnek a szobra mintegy fél évszázaddal ezelőtt komoly vita tárgyát képezte Zalaegerszeg vezető politikai köreiben. A vita azonban nem a pártbizottsági struktúra különböző szintjei és fórumai között, s nem is a megyei és a városi tanács között zajlott, hanem az említett szervezetek, szervek és a Népművelési Minisztérium között. A haza bölcsére mindig jó szívvel emlékező hálás zalaiak, Deák Ferenc szobrának eltávolítását tüzték ki hazafias céljukul. A lokálpatriotizmustól erősen fűtött politikai önmegvalósításukat azonban az országos szervek nem nézték jó szemmel. A történet, amely Deák Ferenc Zalaegerszegen állított szobrának eltávolítását, "áthelyezését" tüzte ki célul, 1952 májusának első felében kezdődött. Ekkor a zalaiak telefonon kezdeményezték a szobor eltávolítását.

A népművelési miniszter első helyettese, Jánosi Ferenc azonban nem támogatta a felvetést: "Semmi szükség nincs arra, hogy Deák szobrát eltávolítsák! Nem égető kérdés, le kell venni a napirendről" - jegyezte fel 1952. május 17-én.

A politikai cselekvéstől megfosztott zalai elvtársak ezt követően hamarosan levélben is nyomtatékot adtak kérésüknek.

A levél után 1952. május 26-án újabb sürgetés érkezett a Népművelési Minisztérium Képzőművészeti Főosztályához. Feladója a megyei tanács végrehajtóbizottságának népművelési osztálya volt. Álláspontjuk semmit sem változott sőt még erőteljesebben sürgették a minisztérium intézkedését, hozzájárulását: "a szobor ott tartását sem politikai, sem más szempontok nem indokolják szerintünk".

Ámokfutásuk, döbbenet, ekkor sem járt sikerrel a hivatalos válasz - 1952. május 31-én - semmiben sem tért el a korábbiaktól: "Deák Ferenc szobrának eltávolítása tárgyában tett újabb előterjesztésére válaszolva értesítem, hogy régebbi álláspontomnak megfelelően a szobor eltávolítását nem tartom időszerűnek".

Az elkötelezett előterjesztők ezt követően sem adták fel továbbra is kísérletet tettek kérelmük kedvező elbírálása érdekében. S megérő szívekre találtak a minisztériumon belül is. "Nem lehetne a szobrot elhelyezni? Valahogy mégis csak segíteni kellene a zalamegyei elvtársaknak!" De a Népművelési Minisztérium hivatalos álláspontja és vele együtt a Deák Ferenc-szobor helye is változatlan maradt.

Forrás

Zala megye Tanácsa Végrehajtóbizottsága Tárgy: Deák Ferenc szobrának eltávolítása
XIII. Népművelési osztálya
8771-13/1/1952. XIII.

Népművelési Miniszter
Képzőművészeti főosztály

Zalaegerszegen a város központjába egy park közepén áll Deák Ferenc szobra (bronzszobor), melyet Zala megye közönsége 1879-ben állított. A Megyei Pártbizottság, Városi Pártbizottság és a (városi) tanács, valamint a mi véleményünk is, hogy a szobrot a parkból távolítsuk el, annál is inkább, mert egyidejűleg a parkból kultúrparkot akarunk létesíteni.

A szobor alkotóját megállapítani nem tudtuk, Deák Ferencet előrenyújtott kézzel álló pózban ábrázolja szobor.

Kérem, szíveskedjék a szobor eltávolításához az engedélyt sürgősen megadni.

Zalaegerszeg, 1952. május 19.

X. Y.
osztályvezető

MOL Népművelési Minisztérium iratai XIX - 3- J - a 863- 9-8/1952. szám

Címkék:

[Deák Ferenc](#) ^[2]

[Népművelési Minisztérium](#) ^[3]

[pártbizottság](#) ^[4]

Kiadás: 3. évfolyam (2003) 2. szám

Forrás webcím: https://www.archivnet.hu/kuriozumok/zala_deak_ferencszobor_nelkul_1953.html

Hivatkozások

[1] https://www.archivnet.hu/kuriozumok/zala_deak_ferencszobor_nelkul_1953.html

[2] <https://www.archivnet.hu/cimkek/deak-ferenc>

[3] <https://www.archivnet.hu/cimkek/nepmuvelési-minisztérium>

[4] <https://www.archivnet.hu/cimkek/partbizottsag>